

נקודה למחשבה

מחשבה אקטואלית
מפרשת השבוע

פרשת בא

השבטים
כולם, לזכור
ולהזכיר שיותר ממה
שהוא עומד כאן בפני עצמו
הוא נמצא כאן כנציג. נציג של עם
שלם.

חלוקת העם לשבטים נראית על
כניה, מפלגת ומעוררת מחלוקות. במקום
שנראה את עצמנו כעם אחד ומאוחד, כולנו בני

איש אחד נחנו,
מתחלק העם לשבטים
ולמשפחות.

אך היהדות מלמדת
אותנו את ההיפך בדיוק.
אחדות אינה אחידות, בשביל
שהעם יהיה מאוחד איננו
מבקשים מבני העם לאבד
את זהותם האישית. בדיוק
להיפך, אנו דורשים מכל יהודי
למצוא את פנימיותו, את מה
שטוב ומתאים לו, וכך לעבוד

את ה'.

בין שמות השבטים על אבני החושן, נחרט משפט
נוסף. 'שמע ישראל'. צירוף האותיות מכל האבנים מוביל
למשפט המלא, וזהו המסר שמעבירים לנו אבני המשכן:
על לב כולם חרוט משפט הנצח 'שמע ישראל ה' אלוקינו
ה' אחד' וכולם מכוונים את ליבם לאביהם שבשמים, ומכאן
ואילך יודעים אנו שדרך העבודה משתנית מאדם לאדם.
המטרה ברורה, לעבוד ה' בצורה המקסימלית, איך וכיצד?
כל אחד עושה אחרת.

אמת, לכל אחד יש תפקיד אחר. לכל יהודי יש
עבודת חיים שונה. אבל, אומר לנו השי"ת, כולם חשובים

על החירות

בפרשת תרומה עסקנו בבניית המשכן ובכליו,
פרשת תצוה עוסקת בעיקר בעשיית בגדי הכהונה.

כאשר התורה מתארת את אבני השהם המונחים
על כתפי אהרן הכהן, היא כותבת את מטרתן כך:

**וְשָׂמַתְּ אֶת שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כְּתֹפֶת הָאֹפֶד אֲבָנֵי זָכָרָן
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂא אֶהְרֹן אֶת שְׁמוֹתֵם לְפָנַי ה' עַל שְׁתֵּי
כְּתָפָיו לְזָכָרָן: (שמות, כח, יב)**

לכאורה יש כאן
כפילות. כבר בתחילת הפסוק
מלמדת אותנו התורה כי אבני
השהם נועדו להיות 'אבני
זיכרון לבני ישראל'. מדוע
חוזרת התורה וכופלת בסוף
הפסוק כי מטרת נשיאת
האבנים היתה 'לזיכרון'?

על מנת להבין זאת
עלינו לדעת מהו הזיכרון שהיה
על האבנים להזכיר.

לצורך כך נלמד מדרש
המתייחס לאבני החושן.

'אמר רבי אחא: ולמה נקרא שמותן של שבטים על
האבנים? אלא מפני שכולן נקראו כהנים בסיני. שנאמר:
"וְאֵתֶם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכְתֹּת כֹּהֲנִים" (שמות, יט, ו) אמר הקב"ה:
"אפשר שיהיו כולן מקריבין על גבי המזבח? אלא יהיו
כולם כתובים שמותם על לבו של כהן גדול, כשיהא כהן
גדול נכנס להקריב לפני כל אחד ואחד מהן כאילו כהן גדול
לפני לכוש בגדי כהונה. (מדרש אגדת בראשית פרק פ).

בעצם, בשורש עם-ישראל, כולנו כהנים. כולנו
מסוגלים להיות כהנים גדולים. טכנית, זה לא אפשרי
ולכן יש כהן גדול אחד, אך כשהוא עובד ומשרת
לפני השי"ת הוא נושא על ליבו את שמות

ישראל (ירמיה ב ג), ותיבת ילה" ירצה, כי כללות ישראל הנקראים קדש הם לה, חשוקים דבוקים משועבדים, ולזה יהיה לרצון לפני ה'...

כלל-ישראל. כל יהודי חשוב. נוכחות כל אחד קריטית להשלמת הפסיכס הנפלא של עם-ישראל. כאשר כולם, יחד, עובדים את ה', כל יחיד וכל בודד מביא את כוחותיו, את כישוריו ואת יכולותיו אל המכלול השלם של עם-ישראל, יכול הכהן, כנציג של העם השלם הזה, להכנס אל הקדש כשליח וכמייצג של כל אחד ואחד מאחיו, בני ישראל.

אבני הזיכרון דאז, עומדים ומזכירים גם לנו, בימינו.

כולנו מאוחדים סביב הרצון לעבוד את השי"ת. כולנו קשורים יחד באמירת ישמע ישראל, אין בליבנו אלא אחד.

אך כיצד עלינו לממש את הייעוד שלנו? כיצד נעבוד את ה' בצורה המיטבית?

עלינו לזכור תמיד את אבני השם ואבני המילואים, האבנים שהבהירו אז ומבהירים עד היום שלכל אחד יש דרך משלו. לכל אחד יש עבודה פנימית משלו ועבודה אישית ופרטית.

צריך, כמובן, להתיעץ, לשמוע, לא להחליט לבד. אך אסור לצאת מנקודת הנחה של חיקויים. אסור לאפשר דריסת רגל למחשבות בסגנון: 'אם הוא עושה כך ומצליח והשני פועל כך והולך לו, בהכרח שאם גם אני אחקה ואעשה כך יתברר שזה מתאים גם לי. ממש לא.

כל יהודי הוא עולם מלא, ולכל אחד סלולה דרך משלו. וכשכל אחד עושה את מה שמוטל עליו, ורק עליו, יכולים להתאחד כולם כאחד 'חשוקים, דבוקים, משועבדים'. בהצלחה!

בעיני ברמה הגבוהה ביותר. כל אחד נראה בעיני ככה גדול העובד לפני ה'.

כאשר הכהן נושא את שמות השבטים על כתפיו הם משמשים לזיכרון לפני ה', זיכרון אשר כדברי רש"י נועד 'שיהא רואה הקב"ה השבטים כתובים לפניו ויזכור צדקתם'.

אך יתכן שיש להם מטרה נוספת, 'אבני זיכרון לבני ישראל'.

גם בני ישראל צריכים לראות את שמות השבטים, לראות את השוני שבין בני יעקב, ולזכור בעצמם שלכל אחד מהם יש תפקיד אחר. כשהם רואים את הכהן הגדול, רם ונישא, משמש בתפקיד החשוב והמיוחד שקיבל, עלולה להתגב לליבם מחשבת-קטנות. מחשבה שאומרת: אני לא כל-כך שווה, אני לא כל-כך מיוחד. לעולם לא אהיה כהן גדול.

ובתגובה למחשבה זו קוראות האבנים לכל יהודי ויהודי, זכרו! העם מחולק לשבטים! העם מחולק לתפקידים שונים ולעבודות שונות, אבל כולם, כאחד, נמצאים כאן, על כתפיו וליבו של הכהן הגדול על מנת להזכיר לכולנו, אין יהודי ששווה יותר או יהודי ששווה פחות. תפקידים שונים, נכון, אבל כולם נראים בפני ה' ככהנים העומדים ומשרתים.

לאחר שטעמנו מעט מהרעיונות הטמונים בבגדי-הכהונה העומדים על ליבו של הכהן, נוכל לעלות למעלה, אל ראש הכהן הגדול: **וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחַת עֲלָיו פְּתוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַה': (שם, לו)**

מה מלמדות המילים, קודש לה'?

מסביר האור-החיים: 'צריך לדעת, מה ענין יגידו ב' תיבות אלו, שבהם יהיו לרצון לפני ה' ואולי שיכוון באומרו 'קדש', על ישראל, כאומרו 'קדש

אתר 'נקודה למחשבה • הגות ומחשבה יהודית' | מוזמנים לפנות בטלפון: 054-849-6992 | nekudalemachshava.co.il

מעוניינים לקבל 'נקודה למחשבה' בכל שבוע למייל? כתבו לכתובת moshe.oppen@gmail.com